

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İőler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-21252218-520.50-31966351
Konu : Soru Önergesi / Sayın Ünal
ÇEVİKÖZ 34858

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ'¼n 7/34858 kayıt numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuőtur.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek:

1 - MV Sn. Çeviköz'¼n Soru Önergesine Yanıt

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ'ÜN (7-34858) SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU

Türkiye Meis Adası'nın güneyinde Oruç Reis gemisinin (A/G) araştırma yapacağını 21 Temmuz tarihinde NAVTEX ilan ederek duyurmuş ve sonrasında Türkiye-Yunanistan hattında ortaya çıkan gerilim, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in girişimleriyle krize dönüşmeden çözülmüştür. Bu olay sonrasında ise, Yunanistan ile Mısır 6 Ağustos tarihinde münhasır ekonomik bölge (MEB) sınırlandırma anlaşması imzaladıklarını duyurmuşlardır. Türkiye bunun üzerine 10 Ağustos tarihinde yeni bir NAVTEX ilanında bulunmuştur. Bu bağlamda;

1.Yunanistan ile Mısır arasındaki anlaşmada, Yunanistan'ın Meis Adası özelindeki maksimalist politikalarının Mısır tarafından kabul edilmediği görülmektedir. Böylelikle, Mısır'ın Türkiye'nin çıkarlarını gözetdiği ve diplomasi masasını devirmediği anlaşılmaktadır. Bu gelişme ışığında, Doğu Akdeniz'in güvenliği ve bölgenin istikrarı için Mısır ile diplomatik ilişkilerin normalleşmesi konusunda ne zaman adım atacaksınız?"

2.Yunanistan ile Mısır arasında yapılan anlaşma Suudi Arabistan tarafından da olumlu karşılanmıştır. Suudi Arabistan'ın bu tutumu yüzünden kamuoyunda iktidarın belli bir ideolojinin temsilcisi olduğu ve diplomatik yenilgilerin ve başarısızlıkların üzerini küresel itibar ve liderlik söylemi ile örtmeye çalıştığı şeklinde bir algının yerleşmesine neden olduğu ileri sürülmektedir. Kamuoyunda dış politika alanında oluşan bu algıyı değiştirmek için hangi çalışmalar yapılmaktadır?"

3.Yunanistan ile Mısır arasında yapılan anlaşma sonrasında Türkiye'nin tezlerini savunarak, anlaşmaya tepki gösteren ülkeler hangileridir?"

4. Türkiye'yi Doğu Akdeniz özelinde içinde bulunduğu yalnız ve izole dış politikadan kurtarmak adına hangi adımları atacaksınız?"

5. Söz konusu anlaşmanın, Türkiye ve Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti arasında 2019 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen ve yürürlüğe girmesi için Suheyra Anlaşmasına göre Temsilciler Meclisi'nin onayı gereken "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükümeti Arasında Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası'na" karşılık yapıldığı kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu mutabakat muhtırası hangi ülkeler tarafından desteklenmektedir?"

6.Doğu Akdeniz'de yaşanan gerginliğin çözümü Türkiye'nin Uluslararası Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin tarafı olmaması nedeniyle ancak siyasi müzakerelerle mümkündür. Bölgede tansiyonu düşürmek ve sorunu çözüme kavuşturmak için müzakere girişimlerine ne zaman başlayacaksınız?"

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(31874492 sayılı yazı ekidir.)

YANIT

Türkiye'nin Mısır ve halkı ile tarihi bağları mevcuttur. İki ülke halkları arasındaki ilişkilerin bu ülkeyle siyasi plandaki sorunlardan olumsuz etkilenmemesi için ülkemiz özellikle çaba göstermektedir. Mısır yönetiminden beklentimiz, Türkiye karşıtı bölgesel hamlelere destek vermek yerine, Mısır halkının beklentilerine odaklanmasıdır.

Akdeniz'e kıyısı dahi bulunmayan bazı ülkelerin Yunanistan ile Mısır arasında imzalanan sözde anlaşmaya verdikleri tepkilerden yola çıkarak, Türk dış politikasının etkinlik ve başarısının sorgulanması doğru değildir.

Yunanistan ile Mısır arasında sözde anlaşmanın imzalanmasının ardından Libya Dışışleri Bakanlığı da bir açıklama yaparak bu gelişmeyi eleştirmiş, Libya bakımından ülkemizle deniz yetki alanlarının belirlenmesine ilişkin olarak imzalanan mutabakat muhtırasının uygulanacağını belirtmiştir. Zira, sözde anlaşma Libya'nın Doğu Akdeniz'deki egemenlik haklarına da hâlel getirmektedir.

Türkiye bölgedeki egemenlik haklarının muhafazası için meşru Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti ve KKTC ile eşgüdüm içerisinde süreci yönetmektedir. Ülkemiz, bölge ülkeleri, AB üyeleri ve AB, ABD ve BM ve uluslararası kuruluşlar başta olmak üzere, her düzeyde yazılı ve sözlü girişimde bulunarak muhataplarını ayrıntılı olarak bilgilendirmektedir. Bunlarla sınırlı kalmaksızın, bölgede istikrar ve güvenin inşası ve hakça bölüşüm için bölgedeki tüm aktörlerin biraraya gelebileceğı bir Doğu Akdeniz konferansına ilişkin Sayın Cumhurbaşkanımızın önerisi üzerindeki çalışmalar ve muhataplarla temaslar da sürmektedir.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan anlaşma uluslararası hukuka uygun olarak akdedilmiştir. Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti'nin benzer şekilde ABD, AB, İtalya ve Nijer ile imzaladığı mutabakat muhtıraları da mevcuttur.

Ülkemiz, başta GKRY'nin tek taraflı adımları karşısında 2003 yılından bu yana, GKRY hariç, tüm bölge ülkelere diyalog çağrısında bulunmakta, Kıbrıslı Rumların da Kıbrıs Türkleriyle görüşmeye imale edilmeleri gerektiğinin altını çizmekte ve bu hususu her vesileyle muhatapların dikkatine getirmektedir. Ülkemiz Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne taraf olmamakla birlikte, tutumumuz her daim sorunların uluslararası hukuk temelinde diyalog yoluyla çözülmesinin gerektiğı yönündedir.